

Karamanın Mağara Turizmi Potansiyeli ve Turizm Açısından Kullanılabilirliği

Özgür ARPACI¹

Burhanettin ZENGİN²

Orhan BATMAN³

¹ Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı, SAKARYA

² Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, SAKARYA

³ Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, SAKARYA

Özet

Dünyadaki diğer ülkelerle karşılaştırıldığında ülkemiz “mağara cenneti” olarak adlandırılabilir. Ülkemizde 40.000 üzerinde mağara bulunduğu tahmin edilmektedir. Önceleri bilimsel ve sportif amaçlı ziyaret edilen mağaralar, çeşitli çevresel düzenlemelerle turizm hizmetine sunulmuştur. Bu güne kadar ülkemizde 13 adet mağara turizmin hizmetine sunulmuştur. Ancak turizm amaçlı ziyaret edilebilen mağara sayısı daha fazladır. Karaman, 66 adet mağarası ile turizm amaçlı ziyaret edilebilecek potansiyele sahiptir bir ildir.

Bu araştırmanın amacı, Karaman ilinin alternatif turizm potansiyelinin incelenerek, bölgenin sahip olduğu mağara turizmi potansiyelin nasıl turizm sektörüne kazandırabileceğini ortaya çıkarmaktır. Bu kapsamda “Karaman bölgesinde mağara turizmi potansiyeli var mı?”, eğer varsa “bu alternatif turizm türünün bölgenin turizm potansiyelinin artırılmasında etkili olabilir mi?” sorularına cevap aranacak ve çözüm önerileri sunulacaktır.

Yapılacak olan bu araştırma bölgenin mağara turizmi potansiyeli hakkında fikir vermesi, bu potansiyelin geliştirilmesi sayesinde Karaman turizmine sağlayabileceği katkıların faydaları ortaya koyması ve buna yönelik çözüm önerileri sunması açısından önem taşımaktadır.

Araştırmanın ana kütlesini; Karaman Valiliği, Karaman Belediyesi, Karaman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Karaman oğlu Mehmet Bey Üniversitesi Rektörlüğü, Karaman’da Faaliyet Gösteren Turizm İşletmeleri ve STK’lar oluşturmaktadır. Ayrıca; bu çalışmada veri toplama aracı olarak görüşme tekniği kullanılacaktır. Veriler betimsel analiz ile analiz edilecektir. Sonuç olarak, Karaman ilinin mağara turizmi potansiyeli hakkında bilgi verilecek ve bu potansiyelin artırılabilmesi için yöneticilere önerilerde bulunup Karamanın mağara turizmi potansiyelinin SWOT analizi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mağara, Mağara Turizmi, Karaman

Karaman’s Caves Tourism Potential and Availability of Tourism

Abstract

Compared with other countries in the world of our country, it might be called “the cave paradise”. It is estimated that over 40,000 caves in our country. Previously, scientific and sporting visited the caves, a variety of tourism-related environmental regulations were launched. Number of caves can be visited in our country for tourism purposes, although a lot of to this day exactly 13 units, but before presenting the service of cave tourism and tourists. In this context, caves, cave with 66 units of Karaman province is a province with the potential to be used for tourism purposes.

The purpose of this research, the province of Karaman by examining the potential of alternative tourism, cave tourism in the region that have the potential of the tourism sector is to reveal how to get. In this context, “Is there any cave tourism potential in Karaman”, If yes; “this type of alternative tourism can be effective in the development of the region’s tourism potential?” we want to answer these questions and we want to present solutions.

In this research is an important to give an idea about the region’s tourism potential of the cave, development of tourism potential of the cave and give solutions.

In this research we get the datas from Governorship of Karaman, Municipality of Karaman, University of Karaman oğlu Mehmet Bey, Department of Culture and Tourism, Tourism Businesses in Karaman and NGO in Karaman. As a result, Will be informed about the potential of tourism in the province of Karaman’s caves and In order to increase the potential for public and private sector managers advise investors to be made to and SWOT analysis of tourism potential of the cave will be the province of Karaman.

Key Words: Rural Tourism, Cave, Cave Tourism, Alternative Tourism, Karaman.

GİRİŞ

Dünyadaki diğer ülkelerle karşılaştırıldığında ülkemiz “mağara cenneti” olarak adlandırılabilir. Ülkemizde 40.000 üzerinde mağara bulunduğu tahmin edilmektedir. Önceleri bilimsel ve sportif amaçlı ziyaret edilen mağaralar, çeşitli çevresel düzenlemelerle turizm hizmetine sunulmuştur. Günümüze kadar tüm yerli ve yabancı mağaracı gruplarının araştırdığı mağara sayısı 2000-2500 kadardır. Bu güne kadar 13 adet mağara turizmin hizmetine sunulmuştur. Ancak ülkemizde turizm amaçlı ziyaret edilebilen mağara sayısı daha fazladır.

1. MAĞARACILIK İLE İLGİLİ GENEL KAVRAMLAR

Mağara: Yeryüzünde bulunan, en az bir insanın girebileceği kadar genişliğe sahip olan boşluklara mağara denir. Bunlar bir kaç metreden, kilometrelerce uzunluk ve yüzlerce metre derinlik veya yüksekliğe ulaşabilirler.

Mağaracılık: Mağaraların araştırılması ve haritalanması amacıyla yapılan bir doğa sporudur.

Mağara ortamının bilimsel açıdan incelenmesi ile ilgilenen bilim dalı “*speleoloji*” (mağarabilim), bu amaçla mağara araştırmaları yapanlar ise “*speleolojist*”

(mağarabilimci) olarak adlandırılmaktadır. Sportif amaçlarla mağara araştırmaları yapanlara “*caver*” (mağaracı), bu spor dalına ise “*caving*” (mağaracılık) denmektedir.

Mağaraların Sınıflandırılması: Mağaralar oluşum şekline göre: doğal ve yapay mağaralar olarak iki gruba ayrılır. İnsanların kazdığı (kaya mezarları ile volkanik tüf veya marnlarda açılan yeraltı şehirleri, kaya evleri ve tapınaklar, meyve-sebze depoları... vb.) veya hayvanların oyduğu boşluklar yapay mağaraları oluştururlar.

Buna karşılık ana kaya oluşurken veya oluşuktan sonraki fiziko-kimyasal olaylarla oluşan mağaralara da doğal mağara adı verilir. Bu grup mağaralar oluştuğu kayaya bağlı olarak, gelişim zamanına göre birincil mağaralar veya ikincil mağaralar olmak üzere iki alt gruba ayrılırlar. Ana kaya ile birlikte oluşan mağaralara birincil mağara adı verilir. Lav mağaraları, buzul mağaraları, traverten boşlukları gibi. Anakaya oluşuktan sonra gelişen mağaralara da ikincil mağaralar adı verilir. Karbonatlı (kireçtaşı, dolomitik kireçtaşı, dolomit, karbonat çimentolu konglomera ve kumtaşı), sülfat (jips) ve klorürlü (tuz) kayaların yeraltısuları tarafından aşındırılması sonucu oluşan mağaralar bu grupta yer alırlar. Mağaraların oluşumuna ortam hazırlayan en önemli kaya, kireçtaşıdır. Bu kayaların kimyasal bileşimi ve bol çatlaklı yapıları mağara gelişimine uygun ortam hazırlamıştır.

Derinlikleri yüzlerce metreyi bulabilen bu mağaraların araştırması son derece zor ve tehlikelidir. Buna karşılık ova, göl veya nehir seviyesine yakın bölgelerde veya hemen altlarında geçirimsiz birimlerin bulunduğu kireçtaşlarında son derece uzun ve yatay mağaralar gelişmiştir. Bu mağaralara dışarıdan su girse de (düden veya subatan), çoğunlukla içinden su çıkan kaynak durumundadır. Birbirine bağlı bir kaç kattan oluşan bu mağaraların içleri yer yer göller, damlataş havuzları ve her türden damlataşlar ile kaplı olabilir.

Mağara Çökelleri: Fiziksel ve kimyasal çökeller olmak üzere 2'ye ayrılır. Fiziksel çökeller yer altı sularının beraberinde mağaraya getirdiği kum, kil, çakıllardan oluşan çökellerdir. Kimyasal çökeller ise mağaralara görsel güzellik veren damlataş ve akmataş olarak adlandırılırlar.

Mağara İklimi: Mağara havası ısı, nem, rüzgar ve değişik gazlardan oluşur. Genel olarak mağaraların sıcaklığı 12-17 derece arasındadır. Sıcaklığı 17 dereceden yüksek mağaralara sıcak mağara denir. Buna karşılık 11-17 derece arasındaki mağaralara ılıman mağara, 11 dereceden düşük olan mağaralara soğuk mağara denir. Nisbi nem oranı % 65 den fazla mağaralara nemli mağara, % 65 den düşük olanlara ise kuru mağara denir. Genel olarak dış atmosfere göre mağaralarda oksijen fazlalığı görülür.

Mağara Oluşumu: Mağaralar karanlık boş galeri ve salonlardan oluşmamışlardır. İçleri, yerüstü ve yeraltı suları tarafından dışarıdan getirilmiş kil, mil, çakıl, blok ve moloz yığınları ile yerinde oluşmuş damlataşlar ile kaplıdır.

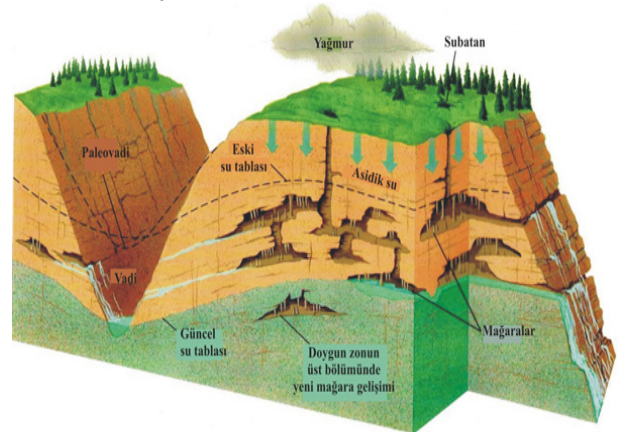
Mağara gelişiminin ikinci evresini, mağara içi şekillerin çökelişi izler. Freatik, epifreatik ve vadoz bölgelerden geçen suların beraberlerinde mağara içine getirdiği çökellere “yabancı çökeller” denir. Yüzerek veya sürüklenerek getirilen bu çökeller, suların doğrudan doğruya fiziksel aşındırması sonucu oluşurlar.

Mağaralarda görsel zenginliğin simgesi olan “yerli çökeller” yer altı sularının karbonatlı ve sülfatlı kayaları eritmeleri sonucu oluşan kimyasal çökellerdir. Yağışlarla kireçtaşı yarık ve çatlaklarına veya toprağa dahil olan sular, gaz halindeki karbondioksit ile birleşerek çözünü olan karbondioksiti oluşturur. Zayıf fakat eritici bir asit olan bikarbonik asit kireçtaşlarını eriterek kalsiyum karbonatça doymun hale geçer. Ancak bu kalsiyum karbonatça doymun sular kararsız yapıdadır ve sıcaklık ve basıncın değişmesiyle karbondioksit serbestlenerek karbonat çökelişi gerçekleşir.

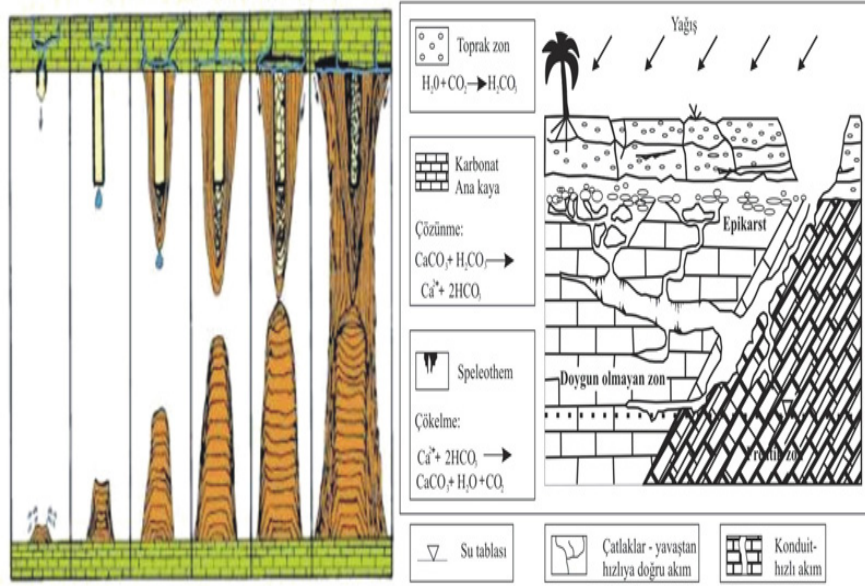
Mağara çökellerinin biçim, boyut ve değişik renkli olmalarında mağaranın geliştiği ana kayanın kimyasal bileşimi, tabakaların duruşları, çatlak veya kırık yapıları ile yer altı sularının fiziksel ve kimyasal özellikleri belirleyicidir.

Yer altı sularının genel özellikleri, mağaraya giriş şekilleri, mağaradaki hareketleri ve mağarayı oluşturan kayacın fiziksel-kimyasal yapısına göre damlataşlar 5 gruba ayrılır:

1. Damlama ve sızma ile oluşan damlataşlar (sarkıt, dikit, sütun, duvar damlataşları, göğüslük, sayvan, soğan sarkıt, filayağı sarkıt, mantar dikit...)
2. Aykırı (erratik) şekiller (heliktit veya ekzantrik, mağara kalkanı, mağara çiçeği, mağara iğnesi, mağara karnıbaharı, patlamış mısır şekilleri...)
3. Suyun yüzeyde serbest akımı ile oluşanlar (örtü damlataşı, damlataş köprüsü, şelale damlataşları)
4. Su altında ve düzeyinde oluşanlar (damlataş havuzu, mağara incisi, mağara sütü)
5. Buz oluşumları

Şekil-1: Mağara Oluşumunun Şematik Gösterimi

Şekil-2: Sarkıt, Dikit Ve Sütun Gelişiminin Şematik Gösterimi

Mağaranın Kullanım Alanları: Herhangi bir mağaranın oluşum ve gelişim özellikleri ile iklimatik durumu, o mağaranın hangi amaçlarla kullanılacağını belirler.

Mağaraların yaygın kullanım alanları:

- Turizm
- Doğal soğuk hava depolamacılığı
- Hayvansal ürünlerin (tulum peyniri, yağ,..) olgunlaştırılması ve korunması
- Kültür mantarcılığı
- Solunum yolu hastalıkları
- Sıvılaştırılmış gaz, doğalgaz ve akaryakıt depolanması
- Askeri amaçlarla sığınak ve korunak
- Guano (yarasa gübresi) üretimi, - Plaser mineral çıkarımı

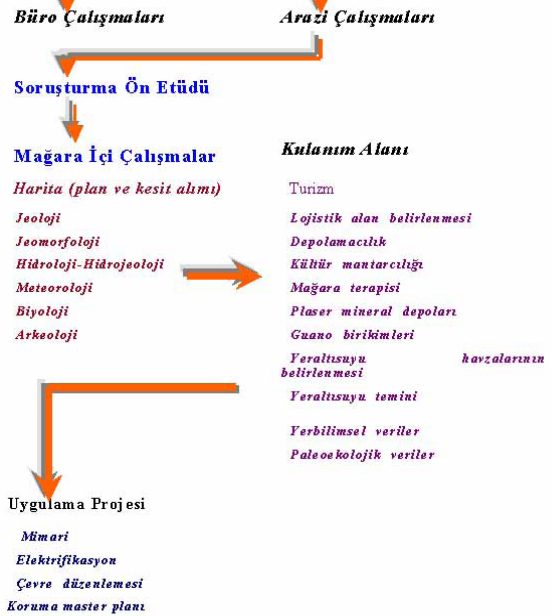
Mağaracılıkla ilgili dernek, kulüpler ve kuruluşlar:

- ✓ Mta
- ✓ Çevre Ve Orman Bakanlığı Milli Parklar Dairesi Mağara Araştırma Birimi
- ✓ Mağara Araştırma Derneği
- ✓ Ankara Mağara Araştırma Ve Koruma Derneği
- ✓ Ege Mağara Araştırma Ve Koruma Derneği
- ✓ Boğaziçi Uluslararası Mağara Araştırma Derneği
- ✓ Eskişehir Mağara Araştırma Derneği
- ✓ Hacettepe Üniversitesi Mağara Araştırma Topluluğu
- ✓ Ege Üniversitesi Mağara Araştırma Topluluğu
- ✓ Mersin Üniversitesi Mağara Araştırma Topluluğu
- ✓ Boğaziçi Üniversitesi Mağara Araştırma Kulübü
- ✓ İstanbul Teknik Üniversitesi Mağara Araştırma Kulübü
- ✓ Dokuz Eylül Üniversitesi Mağara Araştırma Kulübü

- ✓ Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Mağara Araştırma Kulübü
- ✓ Ankara Üniversitesi Mağara Araştırma Birimi

Mağara Araştırma Yöntemi:

MAĞARA ARAŞTIRMALARI YÖNTEMİ

Şekil-3: Mağara Araştırmaları Yöntemi

2. MAĞARA – TURİZM İLİŞKİSİ

Turizm çeşitliliği açısından ülkemizdeki mağaralar, önemli bir potansiyel oluşturmaktadır. Ülkemizin % 40'ı, mağara oluşumları açısından önemli bir nitelik olan karstlaşmaya uygun kayalardan meydana gelmiştir. Erimeye uygun kayaların kapladığı alan ve

bu alanlarda tespit edilen mağara sayısının oranına göre Türkiye’de 40.000’den fazla mağaranın bulunabileceği öngörülmektedir.

Türkiye’nin en uzun mağarası, 16 km’den fazla olan Isparta’daki Pınargözü Mağarası; en derin mağarası ise -1453 ile Mersin’deki Peynirlikönü Mağarasıdır. Türkiye’de 33 mağara turizme açılmış olup, bunların dışında yalnızca uygun ekipman sağlanarak rehber eşliğinde girilebilecek özel ilgi gruplarına yönelik bir çok mağara bulunmaktadır.

Turizm amacıyla kullanılacak mağaraların özellikleri şunlardır;

- ✓ Korunması gerekli şekil ve canlı bulunmaması
- ✓ Can güvenliğini tehlikeye sokacak riskler taşımaması
- ✓ Kullanımından kaynaklanacak yerel ve bölgesel kirlenmenin doğmaması
- ✓ İlginç mağara içi şekil ve yapılar sahip olunması
- ✓ Mağaranın fiziki yapısının, insanların rahatlıkla gzmelerine olanak verecek boyutlarda olması
- ✓ Ana yollar ve büyük yerleşim yerlerine yakın olması
- ✓ Mağara yakınında destek ünitelerin kurulabileceği veya çevre düzenlemesinin yapılabilmesi yeterli arazinin bulunması

Turizm amacıyla kullanılmasına karar verilen bir mağarayı, gelişi güzel kullanıma açmak, mağaranın ve mağara içi şekillerin geriye dönüşü olmayan derecede tahrip olmasına ve ziyaretçilerin can güvenliği açısından büyük riskler doğmasına yol açar. Bu nedenle gerek mağaranın korunması ve ziyaretçilerin güvenliklerinin sağlanması ve gerekse işletme kalitesini sürekli yüksek tutmak için, birçok düzenlemeyi içeren “Mağara Uygulama Projesi” nin hazırlanması gerekir. Bu proje koruma ve kullanım dengesini esas alır ve jeolog, jeomorfolog, inşaat mühendisi, işletmeci, peyzaj mimarı gibi elemanlar tarafından hazırlanır.

Mağara Adı	İli	Ziyaretçi Sayısı
Damlataş	Antalya	300.000
Dim	Antalya	91.000
İnsuyu	Burdur	64.400
Karaca	Gümüşhane	47.400
Kaklık	Denizli	27.900
Cehennem mağızı	Zonguldak	18.500
Dupnisa	Kırklareli	18.000
Keloğlan	Denizli	16.500
Karain	Antalya	16.000
Zeytintaş	Antalya	10.300
Mencilis	Karabük	9.100

Tablo 1: Türkiye’de Turizme Açılan Bazı Mağaraların Ziyaretçi Sayıları

Dünyada Mağara Turizmi: Dünyada turizme açılan mağara sıralamasında ABD 229 mağara ile birinci sırada, Fransa 114 mağara ile ikinci sırada, Japonya 93 mağara ile üçüncü sıradadır. Türkiye ise 33 mağara ile onuncu sıradadır.

Türkiye’de Mağara Turizmi: Ülkemizin hemen hemen her bölgesindeki mağaralardaki çeşitlilik ve zenginlik görsel ve sportif amaçlı mağara turizmi açısından büyük bir potansiyel oluşturmaktadır. Ancak onbinlercesi bulunan bu zenginlikten sadece 33 tanesi dışında ne yazık ki gerektiği gibi yararlanılamamaktadır.

Ülkemizdeki bazı mağaralar aziz ve ermiş kişiler tarafından ibadet, sığınak ve barınak olarak kullanıldıklarından; bu mağaralar günümüzde kutsal yerler olarak inanç turizmi amacıyla yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Ör: Antalya-Karain, Hatay-Merdivenli, Adıyaman-Pirun, Konya-İmrenler, Mersin-Ashab-ı Kehf v.s

Ülkemizdeki bazı mağaralar sağlık turizmi açısından da kullanılmaktadır. Alanya-Damlataş, Mersin-Dilek v.s

3. KARAMAN’IN MAĞARA TURİZMİ POTANSİYELİ

Karaman’da 2010 yılında 36 bin 622 yerli ve 553 yabancı turist tarihi mekanları gezme gezerek inceledi. Karaman toplamda 37 bin 175 turist sayısı ile 54 bin 143 kez de geceleme fırsatı buldu.

Yıllar	Yerli Turist	Yabancı Turist
2000	12.009	314
2001	11.979	290
2002	13.558	190
2003	25.410	656
2004	30.265	549
2005	30.929	404
2006	36.641	632

Tablo 2: Karaman’ın Yerli Ve Yabancı Ziyaretçi Sayıları

Karaman Mağaraları: MTA verilerine göre Karaman ili sınırları içerisinde bulunan toplam 66 adet mağara vardır. Karaman ilinde bulunan tescilli mağaralar;

- ✓ Manazan Mağaraları-Yeşildere
- ✓ Yeni Dünya Mağarası-Bucakkışla
- ✓ İncesu Mağarası-Taşkale
- ✓ İnciğin Mağarası-Ayrancı
- ✓ Yeşildirek Mağarası-Sarıveliler
- ✓ Maraspoli Mağarası-Ermenek

4. KARAMAN’IN MAĞARA TURİZMİ POTANSİYELİNİN SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönler

- ✓ Turizme elverişli çok sayıda mağaranın bulunması
- ✓ Mağara turizmi potansiyeli yüksek olması
- ✓ Coğrafi konum, ulaşım ve turizm potansiyeli olan merkezlere yakınlık

- ✓ Mağaraların envanterinin çıkmış olması
- ✓ Mağaraturizmi işletmeciliğine yönlendirilebilecek işletmelerin varlığı
- ✓ Mağara turizminin yanında diğer turizm türlerinin de bulunması
- ✓ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından yapılan Karaman ilinin imaj ve tanıtım çalışmalarının başlamış olması

Zayıf Yönler

- ✓ Yeterli tanıtım ve pazarlamanın yapılamaması
- ✓ Turizm acenteleri ile gerekli işbirliklerinin yapılmamış olması
- ✓ Mağara turizmi altyapısının ihtiyaçlara cevap vermemesi
- ✓ Mağara turizm bilincinin yeterince gelişmemiş olması
- ✓ Bölgesel kalkınma ajanslarında mağara turizmi ile ilgili yapılan projelere teşvik vermemesi
- ✓ Mağaraların yerli ve yabancı turistler tarafından bilinmemesi

Fırsatlar

- ✓ İç turizmin giderek canlanıyor olması
- ✓ Mağara turizmine olan ilginin her geçen gün artması
- ✓ Mağara turizmi ile ilgili dernek ve kulüplerin çoğalması
- ✓ Üniversitelerin mağara turizmi ile ilgili çalışmalar yapıyor olması
- ✓ Yerleri tespit edilen ancak özellikleri, konumları ve kültürel değerleri araştırılmayan doğa harikası çok sayıda mağaranın bulunması

Tehditler

- ✓ Mağaraların korunmasında yeterli özenin gösterilmemesi
- ✓ Alt-Üst yapı ve çevre düzenlemesi eksikliği
- ✓ Mağaranın fazla kullanılmasından kaynaklanan kirlenmeler
- ✓ Mağara işletmeciliği ile ilgili mevzuatın net olmaması ve denetlemedeki eksiklikler
- ✓ Mağara işletmeciliği ile ilgili teşviklerin olmaması

5. KARAMANIN MAĞARA TURİZMİ POTANSİYELİ VE KULLANILABİLİRLİĞİ İLE İLGİLİ NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmanın amacı, Karaman ilinin alternatif turizm potansiyelinin incelenerek, bölgenin sahip olduğu mağara turizmi potansiyelin nasıl turizm sektörüne kazandırabileceğini ortaya çıkarmaktır. Bu kapsamda "Karaman bölgesinde mağara turizmi potansiyeli var mı?", eğer varsa "bu alternatif turizm türünün bölgenin turizm potansiyelinin artırılmasında etkili olabilir mi?" sorularına cevap aranacak ve çözüm önerileri sunulacaktır.

Yapılacak olan bu araştırma bölgenin mağara turizmi potansiyeli hakkında fikir vermesi, bu potansiyelin geliştirilmesi sayesinde Karaman turizmine sağlayabileceği katkıların faydaları ortaya koyması ve buna yönelik çözüm önerileri sunması açısından önem taşımaktadır.

Araştırmanın Yaklaşımı ve Yöntemi

Bu araştırma nitel olarak tasarlanmıştır. Araştırma bulguları nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak görüşme yönteminin seçilmesi öncelikle çalışmanın nitel bir çalışma olmasıdır. Bunun yanında görüşme yöntemi, görüşülen kişinin araştırılan konu ile ilgili derinlemesine bilgiler sağlaması ve bu ayrıntılı bilgilerin görüşme yöntemi dışında başka bir yöntemle elde edilmesi zor olması da yöntem olarak görüşme yönteminin seçilmesinde etkili olmuştur.

Araştırmanın Evreni

Araştırmanın evrenini Karaman'daki konu ile ilgili olan kamu kurum ve kuruluşların yöneticileri, turizm işletmeleri yöneticileri ve konu ile ilgili STK yöneticileri oluşturmaktadır. Araştırmaya 17 yönetici katkı sağlamıştır. Araştırmaya katılan yöneticilere Karaman mağaraları ve SWOT analizinde yer alan güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar ve tehditlerin ne manaya geldiği hakkında bilgiler verilmiştir.

Araştırmanın Bulguları

1) Karamanın mağara turizmi potansiyeli var mıdır sorusuna 17 yöneticiden 14'ü Karamanın mağara turizmi potansiyeli olduğunu söylemiş olup üç yönetici ise Karamanın mağara turizmi potansiyelinin olmadığını söylemişlerdir.

2) Bu alternatif turizm türünün bölgenin turizm potansiyelinin artırılmasında etkili olabilir mi sorusuna 17 yöneticinin 13'ü bu alternatif turizm türünün bölgenin turizm potansiyelinin artırılmasında olumlu etki sağlayacağını belirtmiş, üçü eğer mağara turizmi potansiyeli sağlarsa bu alternatif turizm türünün bölgenin turizm potansiyelinin artırılmasında etkili olacağını söylemiş, bir yönetici ise bu soruya cevap vermemiştir.

3) Karamanın mağara turizmi potansiyeli nasıl artırılabilir sorusuna 17 yöneticiden ikiser görüş söylemesi istenmiştir. 17 yöneticinin tamamı birinci görüşleri olarak tanıtım ve reklam cevabını vermişlerdir. Bunun yanında yöneticilerin ikinci görüşleri ise; altı yönetici alt yapı cevabını vermiş, üç yönetici ulaşım cevabını vermiş, iki yönetici Karamanın tanıtımında mağaralara da yer verilmesi gerektiği cevabını vermiş, dört yönetici pazar oluşturulmalı cevabını vermiş ve iki yönetici yerel yönetimlerin mağaralara ilgi alaka göstermeli cevabını vermişlerdir. Ayrıca bir yönetici üçüncü bir görüş olarak halka mağara bilinci kazandırılmalı görüşünde bulunmuştur.

4) Karamanın mağara turizmi potansiyelinin artırılması ile ilgili güçlü yönleri nelerdir sorusuna 17 yöneticiden ikişer görüş söylemeleri istenmiştir. 17 yöneticiden 10'u turizme elverişli çok sayıda mağaranın bulunması cevabını, altısı mağara turizmi potansiyeli yüksek olması cevabını, altısı coğrafi konum, ulaşım ve turizm potansiyeli olan merkezlere yakınlık cevabını, dördü mağaraların envanterinin çıkmış olması cevabını, dördü mağara turizmi işletmeciliğine yönlendirilebilecek işletmelerin varlığı cevabını, üçü mağara turizminin yanında diğer turizm türlerinin de bulunması cevabını vermişlerdir. Ayrıca bir yönetici üçüncü bir görüş olarak İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından yapılan Karaman ilinin imaj ve tanıtım çalışmalarının başlamış olması cevabını vermiştir.

5) Karamanın mağara turizmi potansiyelinin artırılması ile ilgili fırsatları nelerdir sorusuna 17 yöneticiden ikişer görüş söylemeleri istenmiştir. 17 yöneticiden 11'i iç turizmin giderek canlanıyor olması cevabını, sekizi mağara turizmüne olan ilginin her geçen gün artması cevabını, beşi mağara turizmi ile ilgili dernek ve kulüplerin çoğalması cevabını, ikisi üniversitelerin mağara turizmi ile ilgili çalışmalar yapıyor olması cevabını vermişlerdir. Sekiz yöneticinin fırsatlar ile ilgili ikinci görüş beyan etmemişlerdir. Ayrıca bir yönetici üçüncü bir görüş olarak yerleri tespit edilen ancak özellikleri, konumları ve kültürel değerleri araştırılmayan doğa harikası çok sayıda mağaranın bulunması cevabını vermiştir.

6) Karamanın mağara turizmi potansiyelinin artırılması ile ilgili zayıf yönleri nelerdir sorusuna 17 yöneticiden ikişer görüş söylemeleri istenmiştir. 17 yöneticiden 13'ü yeterli tanıtım ve pazarlamanın yapılamaması cevabını, dokuzu turizm acenteleri ile gerekli işbirliklerinin yapılmamış olması cevabını, beşi mağara turizmi altyapısının ihtiyaçlara cevap vermemesi cevabını, üçü mağara turizm bilincinin yeterince gelişmemiş olması cevabını vermişlerdir. Dört yöneticinin zayıf yönler ile ilgili ikinci görüş beyan etmemişlerdir. İki yönetici üçüncü bir görüş beyan etmişlerdir. Bunlardan bir tanesi bölgesel kalkınma ajanslarında mağara turizmi ile ilgili yapılan projelere teşvik vermemesi cevabını diğeri ise mağaraların yerli ve yabancı turistler tarafından bilinmemesi cevabını vermişlerdir.

7) Karamanın mağara turizmi potansiyelinin artırılması ile ilgili tehditleri nelerdir sorusuna 17 yöneticiden ikişer görüş söylemeleri istenmiştir. 17 yöneticiden 11'i mağaraların korunmasında yeterli özenin gösterilmemesi cevabını, yedisi alt-üst yapı ve çevre düzenlemesi eksikliği cevabını, beşi mağaranın fazla kullanılmasından kaynaklanan kirlenmeler cevabını, ikisi mağara işletmeciliği ile ilgili mevzuatın net olmaması ve denetlemedeki eksiklikler cevabını vermişlerdir. Dokuz yönetici tehditler ile ilgili ikinci bir görüş beyan etmemişlerdir. Ayrıca bir yönetici üçüncü bir görüş olarak mağara işletmeciliği ile ilgili teşviklerin olmaması cevabını vermiştir.

Sonuç ve Öneriler

Yapılan bu araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlar ve geliştirilen öneriler aşağıdaki gibidir;

1) Karamanın mağara turizmi potansiyeli vardır ve bu potansiyel artırılmalıdır.

2) Bu alternatif turizm türünün bölgenin turizm potansiyelinin artırılmasında etkilidir ve geliştirilmelidir.

3) Karamanın mağara turizmi potansiyeli artırılabilir niteliktedir. Bu potansiyel tanıtım ve reklamın yanında mağaraların alt ve üst yapısının yapılması ile artırılmalıdır.

4) Karamanın mağara turizmi potansiyelinin artırılması ile ilgili güçlü yönleri vardır. Bu güçlü yönlerden turizme elverişli çok sayıda mağaranın bulunması ve mağara turizmi potansiyeli yüksek olması görüşleri ilgili kurumlar tarafından değerlendirilmelidir.

5) Karamanın mağara turizmi potansiyelinin artırılması ile ilgili fırsatları vardır. Bu fırsatlardan iç turizmin giderek canlanıyor olması ve mağara turizmüne olan ilginin her geçen gün artması görüşleri ilgili kurumlar tarafından değerlendirilmelidir.

6) Karamanın mağara turizmi potansiyelinin artırılması ile ilgili zayıf yönleri vardır. Bu zayıf yönlerden yeterli tanıtım ve pazarlamanın yapılamaması ve turizm acenteleri ile gerekli işbirliklerinin yapılmamış olması görüşleri ilgili kurumlar tarafından değerlendirilmelidir.

7) Karamanın mağara turizmi potansiyelinin artırılması ile ilgili tehditleri vardır. Bu tehditlerden mağaraların korunmasında yeterli özenin gösterilmemesi ve alt-üst yapı ve çevre düzenlemesi eksikliği görüşleri ilgili kurumlar tarafından değerlendirilmelidir.

KAYNAKÇA

BAYER, Zekai (1992). Turizme Giriş, İşletme Fakültesi Yayınları No:253, İstanbul.

KARASAR, Niyazi (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemi, Nobel Yayın Dağıtım, 20. Baskı, Ankara.

NAZİK, Lütfi (2008). Turistik Ürün Çeşitlendirmesi, Nobel Yayınları, Ankara.

TUNÇ, Azize (1998). Genel Turizm; Gelişim ve Geleceği, Detay Yayıncılık, Ankara.

UYŞAL, Abdullah (1992). Dünü ve Bugünüyle Karaman, Yunus Emre Kültür Derneği Yayınlar No:2. Karaman.

İnternet Erişim Tarihi: 28. Şubat. 2011

<http://www.mta.gov.tr/v2.0/daire-baskanliklari/jed/index.php?id=tasari>

http://www.mta.gov.tr/v1.0/daire_baskanliklari/jed/index.php?id=tasari

<http://www.magara.is.com.tr/birmagaraninturizmekazandirilmasi.html>

<http://www.kultur.gov.tr/TR/belge/1-43089/magara-turizmi.html>

<http://www.kultur.gov.tr/TR/belge/1-19570/magara-arastirmalari.html>

<http://www.kultur.gov.tr/TR/belge/1-19560/karaman-magalarali.html?vurgu=ma%4%9fara>